

MNOŽINY

**VZTAHY, OPERACE, BINÁRNÍ OPERACE,
KARTÉZSKÝ SOUČIN, BINÁRNÍ RELACE,
VLASTNOSTI RELACÍ**

VZTAHY MEZI MNOŽINAMI

podmnožina (inkluze)

$$A \subseteq B$$

$$A \subseteq B \Leftrightarrow \forall x (x \in A \Rightarrow x \in B)$$

rovnost

$$A = B$$

$$A = B \Leftrightarrow A \subseteq B \wedge B \subseteq A$$

$$A = B \Leftrightarrow \forall x (x \in A \Leftrightarrow x \in B)$$

vlastní podmnožina

$$A \subset B$$

$$A \subset B \Leftrightarrow A \subseteq B \wedge A \neq B$$

$$A \subset B \Leftrightarrow \forall x ((x \in A \Rightarrow x \in B) \wedge \exists x (x \in B \wedge x \notin A))$$

$$A \subset B \Leftrightarrow \forall x ((A(x) \Rightarrow B(x)) \wedge \exists x (B(x) \wedge \neg A(x)))$$

MNOŽINOVÉ OPERACE

sjednocení množin

$$A \cup B \Leftrightarrow \forall x (x \in A \vee x \in B)$$

$$A \cup B = \{x \mid x \in A \vee x \in B\}$$

průnik množin

$$A \cap B \Leftrightarrow \forall x (x \in A \wedge x \in B)$$

$$A \cap B = \{x \mid x \in A \wedge x \in B\}$$

(disjunktní množiny: $A \cap B = \emptyset$)

rozdíl množin

$$A - B \Leftrightarrow \forall x (x \in A \wedge x \notin B)$$

doplňěk množiny

$$A' = B - A \Leftrightarrow \forall x (x \in B \wedge x \notin A)$$

VLASTNOSTI BINÁRNÍCH OPERACÍ

komutativní (nezáleží na pořadí)

$$A \cup B = B \cup A$$

$$A \cap B = B \cap A$$

asociativní

$$A \cup (B \cup C) = (A \cup B) \cup C$$

$$A \cap (B \cap C) = (A \cap B) \cap C$$

Idempotentní

$$A \cup A = A$$

$$A \cap A = A$$

distributivní

$$A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C)$$

$$A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup (A \cap C)$$

KARTÉZSKÝ SOUČIN

uspořádaná dvojice

$$(a, b) = \{\{a\}, \{a, b\}\}$$

UD je dvouprvková množina obsahující jako své prvky dvě množiny, z nichž jedna je jednoprvková a je podmnožinou druhé, dvouprvkové. Prvek jednoprvkové množiny považujeme za první prvek UD, prvek dvouprvkové množiny, který není prvkem jednoprvkové množiny, považujeme za druhý prvek UD.

$$(a, b) = (c, d) \Leftrightarrow a = c \wedge b = d$$

kartézský součin množin A, B

$$A \times B = \{(a, b): a \in A \wedge b \in B\}$$

KS množin A, B je množina všech uspořádaných dvojic takových, že jejich první prvek KS je prvkem množiny A a druhý prvek prvkem množiny B.

BINÁRNÍ RELACE

Definice: Binární relace z množiny A do množiny B se nazývá každá podmnožina kartézského součinu $A \times B$.

Je-li $A = B$, pak mluvíme o binární relaci v množině A .

Doplňková relace R' k relaci R v množině A je množina všech uspořádaných dvojic z $A \times A$, které nepatří do relace R , tj. $R' = (A \times A) - R$.

Relace R z množiny A do množiny B se nazývá **zobrazením** z A do B , právě když ke každému prvku $a \in A$ existuje nejvýše jeden prvek $b \in B$ takový, že platí $(a, b) \in R$.

(Tedy každý prvek z množiny A se může vyskytnout jako první složka uspořádané dvojice v relaci R nejvýše jednou.)

Jestliže $(a, b) \in R$, pak prvek a nazýváme vzorem prvku b a prvek b obrazem prvku a v zobrazení R (nebo že zobrazení R přiřazuje prvku a prvek b).

VLASTNOSTI RELACÍ

Nechť U je binární relace v A . Relace U se nazývá:

1. **reflexivní** právě, když pro všechny prvky platí, že prvek je v relaci se sebou samým

$$\forall x \in A: (x, x) \in U$$

2. **antireflexivní** právě, když platí

$$\forall x \in A: (x, x) \notin U$$

3. **symetrická** právě, když platí

$$\forall x, y \in A: (x, y) \in U \Rightarrow (y, x) \in U$$

4. **antisymetrická** právě, když platí

$$\forall x, y \in A: (x, y) \in U \wedge x \neq y \Rightarrow (y, x) \notin U$$

5. **transitivní** právě, když platí

$$\forall x, y, z \in A: (x, y) \in U \wedge (y, z) \in U \Rightarrow (x, z) \in U$$

5. **Ekvivalence** je binární relace, která je reflexivní, symetrická, a tranzitivní současně.